

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Annales Ecclesiastici

Incipiens ab Anno Domini D.XC. perueniens vsque ad DCC.XIV. nempe à Gregorio Magno Romano Pontifice, vsque ad Gregorium secundum

Baronio, Cesare

Coloniæ Agrippinæ, 1624

Iesv Christi Annvs 601. Gregorii Pap. Annus 12. Mavritii Imp. Annus 16.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15007

...pauca sunt, quae offeruntur pro magna semper benedictione suscipienda sunt: quoniam & hic vobis valde maiora impendere, & apud omnipotentem Deum beneficia aeterna praestare. haec tenus ad Libertinum Gregorius.

Sed quem audisti corripientem Leontium Praefectum, & consolantem afflictum. Libertinum, afflicti ipse dolentibus, usque maxime cruciatus, numquam aliquid pretermississe voluit, quod animarum videret saluti posse condacere. Qui igitur Praefectum ira percitum ministrantem iustitiam monuit, pariter & Guidiscalcum Ducem Campaniae in monasterium & Abbatem, cuius monachus ad hostes fugetur, praeter ius fasque confurgentem, data ad eum epistola conhibere conatus est. Sed & Clementinam Patriciam potentissimam feminam apud Neapolim commorantem, plus fatis odio indulgentem, aequae paterne commouit: ad quam, post laudatam ipsam, in quibus videbatur esse laudanda, haec habet: Nunciatum mihi est, quod si quando vos quiscumque offenderit, dolorem inominabiliter reuertis. Quod si verum est (quae quantum vos diligo tantum contristor) peto, ut a vobis virtutum nobilitate excludatis, & secum boni operis segetem in huius semine crescere non sinatis, & c. plura inculcans de remissione & obliuione iniuriarum. Quae sunt autem eiusdem Gregorii sine res gestae, siue scripta omnia sub Indictione quarta, in sequentem annum reuertitur: quia cum mensibus minime inueniantur esse distincta, sicut alia sub praecedentibus Indictionibus, sequentis anni periodo ea includere opera pretium esse putamus.

d Greg. II. 8. 11. 12. 13. 14. 15.

c Greg. II. 8. 11. 12. 13. 14. 15.

I E S V , C H R I S T I ANNVS 601.

GREGORII PAP. MAVRITII IMP. ANNVS 12. ANNVS 16.

SEXCENTESIMVS PRIMVS agitur annus Redemptoris nostri, quarta Indictione: quo sanctus Gregorius duodecimum sui Pontificatus inchoauit annum, eundemque ob pualabentes in deterius ipsius corporis agritudines sibi molestissimum: cum enim anno praeterito se biennium agere in eo, quem patiebatur, morbo tellerit, sane quidem rectius hic numerandus ab eo fuit, idemque praecedentibus longe molestior, ut etus testificatione liquet ex epistola, quam scripsi hoc anno ad Maximianum f Arabae Episcopum, cuius scribendam rationem primum tibi aperendam diximus, ut intelligere possis, quam toto Christiano orbe creue: ite cultus sanctorum. Etenim ex Arabia idem Maximianus Antistes Romanam Candidum Abbatem misit, ut acciperet a S. Gregorio sanctorum reliquias: quibus eidem datis, ad ipsam Gregorius ista referri fit:

I.

f Greg. II. 9. 11. 12. 13. 14.

Laure huc praesentium Candido Abbate pro petendis reliquiis veniente, quae & concessa sunt, quando de fraternitatis tuae nutrimento letatus sum, quod in eo studium tuae fraternitatis apparuit, tanto contristatus sum, quod eius, ut velis, praesentia vix non potui, quod me aegrotum reperit, & discedens in infirmitate nihil passum dereliquit. Multum enim iam tempus est, quod surgere de lectulo non valeo. Non modo me podagra dolo cruciat, modo iusto quis in toto corpore cum dolore se ignis ex-pandit, & sit plerumque, ut vno me tempore ardo cum dolore affligat, & corpus in me animusque deficiat. Quamvis autem aliis necessitatibus, extra haec, quae retuli, infirmitatibus afficiar, enumerare non valeo. Sed breuiter dico, quae sic me infirmitate vix huiusmodi inuadit, ut vivere mihi penam sit, & mortem desideranter expectem, quam gemitibus meis solum esse cetero posse remedium. Proinde, frater sanctissime, domina pro me petato misericordiam deprecare, ut percussio tua erga me flagella propitius mitiget, & patientiam tolerandi concedat, ne nimis (quod absit) tedio in impatentiam cor erumpat, & ea, quae bene curari per plagam poterat culpa, crescat ex marure. haec sunt Gregorii dolentibus ab-soluti lamenta.

II.

RELIQUIAS SANCTORUM AB ARABAE EPISCOPO PETITAS.

S. GREGORII INFIRMITATIBUS ASPERATA.

Extant de iisdem repetite querelae in literis ad Rufinam

III.

a Greg. 9. ep. 38. in 4.

HABITUDO CORPUS S. GREGORII.

IV. GREGORII INIMICA IN MILITARIA.

*Proprius.

V. RYTHICA N. E. OB. L. TIO AD S. P. TRYM. MISSA.

6. Erel. 9.

VI. MONACHVS FVR ARREPTVS A DAMONIVS.

fucianam a Patriciam degentem Constantinopoli ipsi Gregorio sanguine coniunctam, de qua saepe superius didicim est. Ex quibus pauciter intelliges, cuius habitudinis corporis ipse Gregorius fuerit: ait enim, dum eandem eodem laborantem morbo consolatur: De podagra autem molestia, quam vobis exiensis signasti. & contristatus redieruntur sum, & letatus: letatus, quia humor noxius inferiora petens, superiora perficere desierat: contristatus vero, quia in tantotissimo corpore dolores vos nimis perpeti permissis. Vbi enim caro dedit, quia virtus esse poterit doloribus resistens? Mentem, quem quatuor fuerim noster, ita amaritudo animi: & asidua exacerbatio, atque praeter hoc podagra molestia afficit, ut corpus meum tanquam in sepultura, ita sicutatum sit: unde fit, ut iam delectio raro surgere valeat. Si ergo mei molon corporis in tantam ariditatem podagra dolor redegit: quid de vestro corpore sentiam, quod nimis sicutam ante dolores fuit? haec Gregorius ad Rusticianam.

Miserat ista oblationes ad Basilicam Apostoli Petri, vela scilicet super eius venerandum sepulchrum ponenda: misitque & cleemolyam ad monasterium sancti Andree: de iplo Gregorio Romae constructum. Sed de his acturi, attende primum Gregorii ad me referentibus inmentiam animi demissionem, cum haec habet in ipso epistola exordio.

Excelsitima vestra scripta suscepi, quae me in gratissima agilitudine posuim de salute, de devotione, ac de dilectione sua omnino reuerentem. Vno in vero epistola suscepi, quia in eisdem epistola ad me (quod semel esse poterat) sepos dicebatur, ancilla vestra. Ego enim, qui per Episcopatum onera feruim sum omnium factus, quia ratione scilicet nihil ancillam dicit, curio ante susceperim Episcopatum propinquum? sed Et ideo rogo, ut omnipotentem Deum, me hoc verbum aliquando ad me in scriptis vestris inueniam. sed de meritis & eorum delatione ad Basilicam sancti Petri illa mox subdit.

Ea autem, quae purissimo sincerissimoque corde beato Petro Apostolorum principi munera transfusisti, praesente omni clero suscepta, atque illic suspensa sunt. Filium enim meum vir memorendum domini Symmachum, quia egrotum me ex podagra dolore & pene desperatum reperi, scripta vestra mihi dero distulisti. & post multum tempore, quam vela suscepta sunt, dedit. Postmodum vero in scriptis excellentia vestra inuenimus, ut non tantum ad beati Petri Ecclesiam portari debuissent. Quod ideo mirum factum est, quia (sicut praedixi) ante vela, quam scripta suscepimus. Tamen praedixi vir cum omni familia domini vestra hoc fecit, quod nos cum clero facere voluisti. Sed tibi vece desierunt hominum, habet ipsa vestra oblatio apud omnipotentem Deum vocem suam. In eius enim pietate confido, quia carum corpus vos cooperasset in terra, eius vos intercessio ab omnibus precibus proteget in caelo. Et de cleemolya facta monacho S. Andree, post nonnulla, ista subiungit: De cleemolya vero, quam B. Apostoli Andree monasterio scilicet, quod necesse est me aliquando dicere, cum scriptum sub: abscondo cleemolyam in sinu pauperis, & haec pro te exorabam, &c. De quo etiam monasterio mira quadam, quae uisidem temporibus acciderunt, enarrat, sic dicens.

Inscio autem, quia ob tanta miracula, tanta cura, tanta custodia monachorum in eodem monasterio custodit Apostoli est, ac specialiter Abbas monasterii ipse sit. Nam ut pauca de multis loquar, quae abbatas ad Praepositi monasterii narravit agere, edicam. Quadam die duo exinde fratres transfusi sunt, qui aliquid emere pro monasterii utilitate debuerunt: unus immor, qui prodierunt volebatur: alter scilicet, qui castus iunioris esset. Perreuerunt utriusque, & de pretio quod acceperunt, ipsi, qui cullos missum fuerat, reseruit altero, de eodem pretio sortium fuit. Qui mox, ut ad monasterium sunt reuersi, atque ante oratory locum venerunt, arreptus a demone u, qui sortium fuerat, occidit, & vexari cepit. Dimissus autem a demone u, conuulsiuissimum monachos, requisitum est, non fortitan de eo, quod acceperat, sortium fessisse negauit. Iterum vexatus est. Dimissus, atque iterum requisitus negauit, atque iterum vexatus est. Octo itaque vicibus negauit, octo vicibus est vexatus. Post octauam vero negationem, necnon uocationem, confessus est quantos nummos sortio abstulerat, & agere poenitentiam profertur, se peccasse testatur est. Vltimum vero ad eum demonium non accepit.

Alio quoque tempore, dum in die natalis eiusdem Gregorius iam intriduum horum fratres quiescerent, subito quidam frater a peris oculis cecatus capiti tremere, & uociferante emicere, quibus uicibus testabatur ferre se non posse, quod patiebatur. Concurrerunt fratres uiderunt eum apertis oculis tremantem, & sustinentem, & a praesentibus alium, uisibile quod sortio appropos sentientem: eumque in manibus lenauerunt, atque ante altari sancti Andree Apostoli proiecerunt, ipse pro eo in oratione rogatus fuit. Qui statim ad serenerus, quid passus fuerat, confessus est: quia se nec quidam ei apparuit, & canem nigrum ad eum delatandum dimisit, dicens: Quare fugere uoluisti de monasterio? Cum que ex alere de canis morfos nullo modo petuissent, uenerunt quidam monachi, & eundem scilicet pro me rogauerunt: quidam uisus canem abscidit, & ipse ad me reuersus sum. Qui ita confessus est, quia eo die, quo ista perituli, confestim habitam de eodem monasterio fugere.

Alius quoque monachus discedit ex eodem monasterio latenter uelut. Cumque hoc monte transisset, uisus oratorum ingredi, sed statim demone traditus, reuoluerunt resata est. Relinquatur uero a demone, si extra oratorium staret, & nihil patiebatur aduersi. Si uero conatus fuisset ingredi, statim multo spiritus traditus uocabatur. Cumque hoc loquens, culpam suam confessus est, quia de monasterio egressus erat. Tunc collectis pro eo fratribus, sepe per triduum in precibus aguerunt, atque ita curatus est, ut ad eum postmodum monachum suum benigno accederet. Dicebat autem, se eundem beatum Gregorium, dum uexaretur, uidisse, sequi ab eo inuocatum esse, cur de monasterio uoluisset abscidit.

Alij quoque duo fratres de eodem monasterio fuerunt, atque aliqua prius colligendo fratribus signa dederunt, quod per uiam Appiam descendentes, Hierosolymam tenderent. Qui cetero dimiserunt ab itinere, & ut a sequentibus inueniri uisum potuissent, retrorsus cryptas iuxta Flaminiam portam inuocato, in eis sese occultauerunt. Cum vero uisum horum requisiti, inueni in congregatione inueni essent: abscessu caballa, eos quidem fratres secuti sunt, per Metrum portam exierunt, ut eos in Lattinam uel Appiam uiam sequerentur. Subito autem eis consilium datur est, ut eos in Salariam uia requirerent. Extra ciuitatem uiae rogantes, desceuerunt iter in Salariam. Eos uero minime inuenientes, per portam Flaminiam deiecerunt iterum. Conuenerunt iterum, mox ut ipsi eorum ante cryptas illas poterant, in eis se absconderunt, fixerunt gradus: postquam & campum ipsum mouere non poterunt. Considerauerunt monachi non tam facile mysterio esse non posse. Attenderunt ad cryptas, uiderunt eorum alium missa inuenerunt demones: sed caballa eorum inquam eantibus descendit. Deposuerunt lapides, qui in cryptarum postis fuerant, ingressi sunt, eoque in uisum tendit latibulo terra conseruatos inueniunt. Qui ad monasterium rediit, ex eodem miraculo ita sunt meliorati, ut uisum profuerit ad partem temporis de monasterio fugisse. Haec ita, ut excellentia vestra innotesceret, cuius oratorum obsequium suscepit. huculque Gregorius. Perfecerat etiam ad finem quoque tempora, ut miracula ingentia in eodem loco deus operaretur, Ioannes diaconus testatur, qui nonnulla etis scribit.

Cum autem adeo (ut uidisti) Gregorius laborans corporis morbis, nihil tamen reperitur remissile cure pastoralis, prospiciens cunctis, in omnibus uigilans & laborans. Hoc namque anno collegit Synodum Episcoporum, in qua ante sua uix exitum, quem proximam minere ob iugem corporis malam ualitudinem testebat, uoluit consulere monachorum quieti & indemitati, probe sciens ipse iam aetate monachus id est, quantas interdum solerent ab Episcopis monachi molestias pati. Sic igitur collectis Episcopis uiginti, praedictis pariter atque diaconis Cardinalibus, Nonis Aprilis pro monachis edidit decretum, quod appellatur Constitutum. Desiderant illud quidem inter opera ipsius, sed inuentum a nobis in bibliotheca ueneranda, hic tibi describendum putauimus, ne sis eximianus, res vel apicem scriptorum & decretorum tanti Pontificis sinere lacere oblatione sepulchrum. Est autem haec modi.

Gregorius Episcopus omnibus Episcopis.

Fragmentary text on the right edge of the page, partially cut off.

Quare huiusmodi monachorum quatuor conquire, & de...

Monachorum ergo in nomine Domini nostri Iesu Christi...

Monachi autem Abbate cuiusque congregationis, non ex...

Monachi autem in obedientia sunt, ut inquit Abbate, ad ordi...

Monachi in obedientia sunt, ut inquit Abbate, ad ordi...

Monachi in obedientia sunt, ut inquit Abbate, ad ordi...

Monachi in obedientia sunt, ut inquit Abbate, ad ordi...

Monachi in obedientia sunt, ut inquit Abbate, ad ordi...

Monachi in obedientia sunt, ut inquit Abbate, ad ordi...

At non publicatantem, sed & privata curant, suble...

Ad me etenim (sicut vobis) cum apud vestigia dominorum...

Vbi vero Gregorius valide satis eiusmodi abique fide...

Ad postremum vero hac de indiscreta habet in iust...

X.

XI.

XII.

XIII.

b Rom. 10. QUICQUIS PATIENS ERIT IN NEVVA DE FIDEI QUAM SEQUITUR.

gloriam eternam tributionis inueniat. haec Gregorius: excusis dicitur illud obferuare, quod licet Theodistam ipsam passim calumniam asserere se pluribus dicat, vult tamen ipsam eodem anathematizate erroes obiectos, atque se iuramento purgare, feminam alioque religiosissimam habitam, ab ipsoque Gregorio sepe laudatam. Nam praeter ea, quae de eadem alius supertioribus litteris summis laudibus praedicauit, in hac modo data epistola ista habet: Magnas omnipotenti Deo gratias agere debemus, quod psumimus & benignissimi Imperatoris nostri tales de suo genere iuxta se propinquos habens, de quorum conuersatione nobis omnibus ex aude se gaudium, ita quidem enituisse sanctitate eximia affines & consanguineas, ipsasque filias Mauriti Imperatoris, quae ad finem eius Imperii dicendae sunt, facient manifestum.

XIV. ESYCHIUS EPISCOPIUS MEROBIA

a Greg. li. 9. epist. 40. in dicit. 42.

Quod rursus ad Orientales pertinet, hoc anno defuncto Amos Hierosolymitanus Episcopo, subrogatus eius locum eius Eyschius, qui more maiorum, vt Catholice & Apostolice communis patris fuerat, nisi foras fides professionem Romani ad sanctum Gregorium Papam, quae accepta, & Catholica cognita atque laudata, ad ipsam litteras reddidit, in quibus haec inter alia: In huius itaque arte mystice Noe edificatiōem resurretere, reuelata fraternitatis vestra epistola, recte fidei compage gaudemus: magnasque omnipotenti Deo gratias exolumus, qui & immutatu grege susceptoribus, fidem, quam semel sancti Patris tradidit, etiam post eos immutabilem custodit, & post nonnulla: Ita ergo fraternitas spiritiualiter edifica relictam per omnia seculum percipit; & qua quaerenda erant, subtiliter enarrauit. Fidei itaque vestra, fides est nostrae. Ea tenemus, quae dicitur: ea dicimus, quae tenent. At de moribus quae corrigenda sunt, admonet, subdens: Quia vero peruenit ad nos, in Orienti Ecclesiam nullum ad sacram ordinem nisi ex praemiorum datione peruenit: si ita esse vestra fraternitas agnoscat, hanc primam oblationem omnipotenti Deo offerat, vt à subiectione sibi Ecclesiae errorum Simoniacae heresicos compescat. Nam (vt illa tacita) quales esse in sacris ordinibus poterunt, qui ad hoc non merito, sed primis praesententur? &c. plura subdens in detestationem erroris ac celeriter.

XV. VIOTIUS MONTANUS IN GALIIS

b Greg. li. 9. epist. 49. in dicit. 49.

Vix credi potest, quantum hoc tempore in vniuerso orbe eiusmodi labe Ecclesiae Dei inquamur: qui enim hoc anno id aduersus Orientales exclamatur, aduersus quoque Occidentales vociferatur: etenim quos saepe monuerat & redarguerat Gallicanos Episcopos, atque ipsos Francorum Reges inuenit eiusmodi vepribus repleti anno Dominicum, eoque non extirpantes, hoc item anno aduersus eisdem querelas repetit, iniunctans opportunè & importunè. Extant de his ab ipso Gregorio scripta litterae ad Primatem Galliarum Arcelatensem Episcopum Vigilium: biingemis, quod quae eiusdem fuerit & cultus, in Dei Ecclesiam introducta esset, auaritia sollicit, quae nec se abstineret à sacris, vt in aurum cuncta conuerteret, ita exclamatur: Prohi uisus! manus illicito munere pollutus, & alios se benedictionem credit exergere, cum ipse iam su propria iniquitate substratus, & sua inobediam in ambitione captiuus. Huius ergo malitiam quia artem vestra mentis iniquitatem intravit, & innoxiam habere vos manus de ordinationibus perhibetis, omnipotenti Deo gratias agite, & tanto vos Dei debiteres esse cognoscite, quanto illis ab huius morbi contagione, eo custodiente, mansistis. Sed hinc vobis minus quam poterant bona profuerunt, si haec & in aliis sollicitis uos vetatis. Sicut enim in resistit malum diligitur, ita hoc & in fratre cum dolore zelare debemus, &c. monet, vt Synodam cogat, & caelus tollat. Scribit id ipsum ad Eucherium & Episcopum Lugdunensem, petique ab eo scripta S. Lenaei diu quaerita & non inuenta. Vbi vero eodem argumento de Simonia tollenda litteras scripsit ad Desiderium Episcopum Viennensem, eundem redarguit, quod Grammaticam quoddam doceret, nefas ducens Episcopum in eiusmodi litterarum studiis immorari.

XVI. AGIT CYM

c Greg. li. 9. ep. 50. in 4. d. idem li. 9. ep. 48. in 4. d.

Insuper de extirpanda Simonia ad singulos Francorum Reges Theodorium, Theodobertum, atque Clotharium litteras dedit, & ob eam causam cogendam esse Synodam monuit, addiditque alias ad Brunchildem

eorum auiam Reginam Francorum. Hanc vero modicentem regi habebat instantis viget hinc verbis: Facite quod Desiderius & Demianus quod vestram est. Itaque Synodam cum Gregorio episcopo, & peccatum Simoniacae heresicos de repro vestra inter alia (sicut antea scripsimus) definitione Concilio Paulino praehibere. Sacrificium Deo, deusque interiori hostie, offerre vt ceteris aduersariis, ipso admittente, emittatis: vt quales vos contra causas ipsius studium gesseritis, talem illum in vestro animo fuitis. Mihi autem credite, quia (sicut iam experimento multarum didicimus) in damno expenditur, quicquid tum peccato conuertitur. Si vultis quicquid nihil in se perire, summopere studete per nostrum nihil habere. In tertia enim ratione semper uasa detinere si ergo peccati.

Vos itaque si emittere aduersariis gentibus vultis, si tamen amore Deo vitricis existeretis, eiusdem omnipotentis Domini cum tremore praecipite suscipite, vt hie pro vobis vicia aduersarios vestros pugnare dignatur, qui per sacrum eloquium pollicetur est, dicens: Dominus pugnavit pro vobis, & vos vincti. haec enim Gregorius ad Brunchildem diem multum iuuetatem Reginam, quae cum non cognouerit tempus vocacionis suae, facta est, vicicente numere, posteris exemplum summe calamitatis, vrsuo loco dicitur, sumus. Sed accipite quae de eadem Simonia vigenet ab Brunchilde fecit sanctus Andoem Episcopus Rhemensis in Eligio: illis debuit immittitur Simoniae hanc pullulabat in vrbibus & in caucis sribus regni erauorum, nec meque ad temporibus Brunchildi in seculum a legem vsque ad tempora Dagoberti Regis violabat hoc contagium saltem Catholicae Vigebat hoc tempore & vigenit hae pelis, donec tandem opera sancti. Eligii & Andoeni ipsius per Dagobertum Regem compressa est.

Rursum vero quod & praeter Simoniacam labem praui mores vbique Galliam facerent infecerant, quodque ipsis regnantibus vniuersae disciplina Ecclesiae concellerat, in lat iterum S. Gregorius, pmissa denique, & vehementius clamat, ad eandem Brunchildem vt posset locum omnium fontem, ista scribens:

Cum scripsimus sit, huiusmodi clauat gentem, in qua si sita populus peccati: non regnum stabilis regit, cum culpa, quae cognoscitur, citius incenditur. Multorum regis ad relationem peruenit: quod dicitur sine afflictione cordis amica non valentem ita quosdam sacerdotes in illis partibus impudice a requirit conuersari, vt & audire nobis approbatur, & lanceabili sit referre. Ne ergo postquam huius iniqua inuisionem sustulit opinio, altera prauius aut nosquam amittam, vt regnum vestrum peccati sui iaculo feriat: ne paucorum sanctorum multorum regis est peccatis confusare, ne paucorum sanctorum multorum regis est peccatis. Nam causa sunt rursus populi sacerdotes multi. Quia cum populi se peccatis intercellat obuiat, si sacerdos, qui eorum laborat, grauiora committat? Sed quomam eos, quorum illi loca haec insequi, nec sollicitudo ad requisitionem, nec edum curati ad vindictam scripta ad nos vestra differant, vt personam (seruatis) cum vestra auaritate assensu transmittamus, quos non alius sacerdotibus hae & subtiliter querere, & secundum Deum debet emulare. Cogitate namque Gregorium ad committere Augustinum Anglorum Episcopum, ipsius epistole quae extant apud Bedam fidem faciunt. Propter vero: Nec enim sunt dissimulanda quae dicimus: qui quomodo reperit & negligit, pariter se prescaldito delicti contrarij prouidete ergo anima vestra, prauidete nepotibus, qui captiuus gnari solliciter, prauidete praenitijs, & prauiquam Creter mifer manum suam ad seruandum excitat, de correctione huiusmodi studiosissime cogitate, ne tanto postmodum curio ferat, quia modo diximus & denoniter expectat. Scire autem, quod pro vestro magnum sacrificium placationis offerit, si tantis laboribus vestris citius finibus amputat. Haec ad Brunchildem Gregorius: & quidem verillimus vates longiorum fuit. Factum est enim, vt cum ista contemneret, & ceterum ipse Deus ad meriti duobus nepotibus, & ceterum familiarissime petierit sed de his suo loco. Quod quidem sentens sanctus Gregorius per litteras fecit, hoc praefatus peratus est S. Columbanus sepe redarguit Brunchildem, vt ex rebus ab eo gestis fideliter scriptis apparet, de quibus inferius.

Greg. II. g. 19. 20. XXI. AD ALDIBERGAM ANGLORVM REGINAM REQUIT.

id factum apparet: nam hoc anno et scripta esse monstrantur ex Indictionibus quattuor nota ibidem posita. Ad Aldibergam autem Reginam eius coniugem ista idem Ianctus Gregorius 4:

Qui post terrarum potestatem regni calidius gloriam cupit acquirere, ad faciendum lucrum Creatori suo debet curam laborare, ut ad ea, quae desiderat, operationis suae gradibus possit ascendere, sicut potius gauderem. Remittens igitur dilectissimus filius noster Laurentius prohibet, & Petrus Monachus, qualis erga reverendissimum fratrem & coepiscopum nostrum Augustinum gloria vestra extiterit, quantaeque illius solatia, vel qualem charitatem impenderit, prelaerent. Et omnipotentem Deum benediximus, qui conversionem gentis Anglorum meritis vestra dignatus est propitius referre. Nam sicut pro reverenda memoria Helenam matrem patris nostri Constantini Imperatoris ad Christianam fidem coram Romanorum accendit, ita & per gloriam vestram studium in Anglorum gentem eius misericordiam consolimini operari. Et quidem iamdudum gloriosus filius noster, coniugii vestri animos prudentia vestra bonis, sicut revera Christiana, debuisse inflectere, ut pro regni & animae suae salute fidem, quam colitur, sequeretur: quatenus & de eo & per eum de totius gentis conversione digna vobis in calidissimo gaudio retrobitio nasceretur. Nam postquam (sicut diximus) & vestra fide gloria vestra munia & litteris decessit, hoc vobis nec tardum, nec debuit esse difficile.

Et quoniam, Deo valente, aptum nunc tempus est: agite, ut si vixima gratia cooperante, cum auxilio possitis, quod neglectum est, reparari. Itaque mentem gloriosae coniugii vestri ad dilectionem Christianae fidei adhortatione assidua roborate: vestra illi sollicitudo augmentum in Deum amoris infundat, atque ita animos eius etiam pro subiecta sibi genti plenissima conversione succendat, ut & magnam omnipotentis Domini de devotionis suae studio sacrificium offeratis, & ea, quae de vobis narrata sunt, crescant, & vera esse modis omnibus approbentur: quia bona vestra non solum iam apud Romanos, qui pro vita vestra formam orauerunt, sed etiam per Aethiopia loca & usque Constantinopolim ad serenissimum Praefectum pervenerunt: ut sit nobis de Christianitate vestra solatio letitia sella est, ita quoque de perfecta operatione vestra Anglii fiat gaudium in caelis. Si vos in adiutorio superditi reverendissimi fratris & coepiscopi nostri, & servorum Dei, quos illic misimus, in conversione gentis vestra devote ac totius viribus exhibete, ut & hic feliciter cum glorioso filio nostro coniuge vestro regnatis, & post longa amorum tempora futura quoque vite gaudia, quae finem habere nesciunt, capiatu. Oramus autem omnipotentem Deum, ut gloria vestra cor, & ad operanda, quae diximus, gratia sine igne succendat, & aeterna mercedi fructum vobis de placida sui operatione concedat. Ista ad Reginam Anglorum Gregorius.

Quod autem in litteris ad Regem datis monuerat eum, ve idolocum templa destrueret: haec, ut sibi visus est, in melius corripit, scribens ad Mellinum Abbatem his verbis:

Dilectissimo filio Mellito Abbati Gregorius servus servorum Dei.

Post discessum congregationis nostrae, quae tecum est, valde summa sospensio redditi, quia mihi de prosperitate vestri itineris audis se nos contigit. Cuiusmodi vos Deus omnipotens ad reverendissimum virum fratrem nostrum Augustinum coepiscopum perduxerit, dicite ei, quod diu mecum de causa Anglorum cogitans traheam: videlicet, quia si idolocum destrui in eadem gente minime debeant, sed ipsa, quae in eis sunt idola, destruantur. Aqua benedicta fiat, in visum sacris aspergatur, altaria destruantur, reliquia ponantur. Quia si sacra eadem bene constructa sunt, necessesse est, ut a cultu demonum in obsequium veri Dei debeant commutari: ut dum gens ipsa eadem sana sua non videt destrui, de corde errorum deponat, & Deum verum cognoscens, & adorans, ad loca, quae continent, familiarum concurrat. Et quia boves solent in sacrificio demonum multos occidere, debet huiusmodi haec de re aliqua solemnitas immutari, ut die dedicationis vel natalis sanctorum martyrum, quorum illic reliquia ponantur, tabernacula sibi circa eadem Ecclesiam, quae ex sacris commutata sunt, de ramis arborum faciant, & religiosi conuiuii solemnitatem celebrent, nec diabolo iam annualium immolent, sed ad laudem Dei in eis suis animalia occidant, & donatori omnium de satietate sua gratias referant: ut dum si aliqua exteriorum gaudia referantur, ad interiora gaudia consentire facilius valeant: nam dari mercedem simul omnia abdicare, impossibile esse, non debemus. Quos u, qui locum summum ascendere nuntur, necesse est, ut regalia, vel passibus, non autem salubus elucetur. Sic Israeliticis populo in Aegypto Dominus se quidem imolavit, sed tantum ex sacrificium vsus, quos Diabolo solabant exhibere, in cultu propria referant, ut in sacrificio suo animalia immolaret traxerit: quatenus cor mutantes, aliud de sacrificio amitterent, aliud retinerent: ut ipsi essent animalia, quae offerre consueverant, viderentur Deo haec, & non illata immolantio, iam sacrificia ipsa essent. Hoc igitur dilectionem tuam praedicte fratri necesse est dicere, ut ipse in presenti illis positis perpendat, qualiter omnia debeant disponere. Deum te inculcandum custodiat, dilectione sua. Data die decima quarta Calendarum Iuliarum, imperante, & Indictione quarta.

Quae autem dona miseris sanctus Gregorius ad Augustinum per eos, quos hoc anno in Angliam dimisit, Beda rececit his verbis: Per eos generaliter remota sunt cultum erant ac ministerium Ecclesiae necessaria, vestra, etiam vestra, & vestimenta altarium, ornamenta quoque Ecclesiarum, & sacerdotalia & clericalia indumento, sanctorum etiam Anglorum ac martyrum reliquia, nec non & reliqua plurima, quae in litteris, quibus significasti se ad eum direxisti, &c. Quae litteras, ubi haec omnia Augustinus accepit, & ceteris, ad eundem Beda audi, cum ait f.

At Augustinus, ubi in regia civitate sedem Episcopalem in praedictis accepit, receperunt in ea, regis saluta admissis.

teriora gaudia consentire facilius valeant: nam dari mercedem simul omnia abdicare, impossibile esse, non debemus. Quos u, qui locum summum ascendere nuntur, necesse est, ut regalia, vel passibus, non autem salubus elucetur. Sic Israeliticis populo in Aegypto Dominus se quidem imolavit, sed tantum ex sacrificium vsus, quos Diabolo solabant exhibere, in cultu propria referant, ut in sacrificio suo animalia immolaret traxerit: quatenus cor mutantes, aliud de sacrificio amitterent, aliud retinerent: ut ipsi essent animalia, quae offerre consueverant, viderentur Deo haec, & non illata immolantio, iam sacrificia ipsa essent. Hoc igitur dilectionem tuam praedicte fratri necesse est dicere, ut ipse in presenti illis positis perpendat, qualiter omnia debeant disponere. Deum te inculcandum custodiat, dilectione sua. Data die decima quarta Calendarum Iuliarum, imperante, & Indictione quarta.

Quo patet anno, cum per eosdem, quos Augustinus ad Gregorium miserat, consulisset ipsum, de nominalia ad Episcopale officium penitencibus in administratione Ecclesiae Anglicanae: Gregorius ad consulationem eius singulas respondens, de caeterum episcopatum scripsit, quod licet ultimo loco episcopatum eius sit positus, hic tamen est collocanda refectione Bedae, qui ipsam vna cum aliorum litteris quarta Indictione datam affirmat: tu eam prolixam nimis, si libet, consule.

Tunc etiam post dies quinque, auctore Beda, apparet, eundem sanctum Gregorium misisse pallium ad sanctum Augustinum, iunctis his litteris:

Reverendissimo ac sanctissimo fratri Augustino coepiscopo Gregorius servus servorum Dei.

Cum certum sit pro omnipotenti Deo laborantibus iustitiam aeterni regni praemia referantur: nobis tantum, ut necesse est honorum beneficia tribuere, ut spirituali operi studio ex remuneratione valeant multiplicum insudare. Et quia nos Anglorum Ecclesia ad omnipotentem Deum gratiam, eadem Domino largiente, & te laborante, perducta est: vsuum rituumque in ea ad sola vestra solennia agenda concedimus: ita ut per loca singula diocesis Episcopos ordines, qui tunc subiacent diocesi, quatenus Londinensis civitatis Episcopus semper imperatorem a Synodo propria liberet consecrari, atque honori pallium ab hac sede & applica, cui Deo auctore deservit, sole percipiat. Ad hoc autem civitatem te volumus Episcopum mittere, quoniam ipsi nationem ordinare: ita duntaxat, ut si eadem civitas cum finibus huius verbum Dei recipit, ipsa quoque diocesis Episcopos ordines, & Metropolitanis honore perficiat: quia et quocumque, si fuerint fuerit, pallium tribuere, fauente Domino, disponamus. Quos tamen tunc fraternitatis volumus dignitate servare. Non debemus vero tuum in Episcopum, quos ordinaverit, proxi, ut Londinensis Episcopi nullo modo ditioni subiacere.

Sit vero inter Londinensis & Eboracensis civitatis Episcopos imperatorem honore illa dignitate, ut ipse prior habeatur, qui prior fuerit ordinatus. Communi autem consilio, concorditer aliam, quae sunt pro Christi zelo agenda, disponant unanimes, nulli locuti, & ea, quae fuerint, non sint in discrepando perficiant. Tu vero fraternitatis non solum tu Episcopi, quos ordinasti, nec in tantummodo, qui Eboraci per Episcopum fuerint ordinati, sed in omnes Britanniae sacrorum habeat, Deo Domino nostro Iesu Christo auctore, subiectis: quatenus ex lingua & vna tua sanctitate & recte credentis, & bene vincendi normam percipiant, ac persequantur suum fide ac moribus exsequentes, ad caelestia, cum Domino regnanti, regna perueniant. Deum te inculcandum custodiat, reverentissime frater. Data die decima Calendarum Iuliarum, Maurim, & Indictione quarta.

Quae autem dona miseris sanctus Gregorius ad Augustinum per eos, quos hoc anno in Angliam dimisit, Beda rececit his verbis: Per eos generaliter remota sunt cultum erant ac ministerium Ecclesiae necessaria, vestra, etiam vestra, & vestimenta altarium, ornamenta quoque Ecclesiarum, & sacerdotalia & clericalia indumento, sanctorum etiam Anglorum ac martyrum reliquia, nec non & reliqua plurima, quae in litteris, quibus significasti se ad eum direxisti, &c. Quae litteras, ubi haec omnia Augustinus accepit, & ceteris, ad eundem Beda audi, cum ait f.

At Augustinus, ubi in regia civitate sedem Episcopalem in praedictis accepit, receperunt in ea, regis saluta admissis.

Apud Bedam lib. 1. hist. Angl. cap. 30. Greg. lib. 9. cap. 21.

RITVS GENTILITII AD FIDEM CONVERTENDI.

XXII. GREGORII V. MONTANENSIS DE TEMPLI IDOLO. RYM.

Fragmentary text from the adjacent page, including references to 'CHRISTI 601' and various historical notes.

Eccliam, quam in Romanorum antiquorum fidei opere sa-
lam fessididerat, & cum in nomine sancti Saluatoris Dei &
Dionisi nostri Iesu Christi sacrauit, atque videret sibi habitatio-
nem statim ex concilio faceretur sui. Fuit autem monasterium
hoc longe a ipsa unitate ad Orientem, in quo eius horatus E-
piscopus Eccliam hanc Apostolorum Petri & Pauli a
Constantino transfrexit, ac diversis donis ditavit, in qua & ipsius
sepulchrum & omnium Episcoporum Dorostorensum simul &
Basilii Casii post corpora possent: quam tamen Eccliam non
post Augustinum, sed facisior eius Laurentium consecravit. Primus
autem eius monasterii Abba Petrus presbyter fuit, qui legatus in
Casiliam missus, denucius eum in sinu maris, qui vocatur Ample-
ctus, & ad vicia loca quodlibet tradidit sepulchro. Sed omnipo-
tens Deus, ut qualem moris sui fuerit, demonstraret, omni nocte
sepulchrum eius luce calcibus apparuit: denuc animaduerten-
tibus, qui videbant, sanctum fuisse virum, qui ibi esset sepul-
chrum, & inuenerunt, vnde & quiescit, absterunt corpus, & in
Basiliam caritate vincta honorem tanto vno corporum in Ecclia
sepulchrorum. haec de Petro, quem monachum hoc anno
cum Laurentio & alius a Gregorio Papa missum esse in
Angliam, habent ipsius Gregorii litterae ad Aldibergam
Reginam superius recitatae. Haec sunt canabula Ecclesiae
haecetiae.

Interim hoc anno Gregorius cum Hibernis agen-
dam, quod ipsum consulissent eius infule Episcopi,
quod de Nestorianis agendum esset redeuntibus ad Ec-
clesiam iam denno baptizandi? Respondit quidem ex
ecclesiae Catholicae instituto, non esse rebaptizan-
dos, quin nomine sanctae Trinitatis baptizati sunt,
haecque hien, ut neque Eurychianos, neque Nestorianos,
quos nec Anianos Ecclia Catholica rebaptizet,
quasi sciet in nomine Trinitatis ab ipsis esse baptiza-
tos, loca autem de Montanistis atque Bonofianis, quos
non baptizet in nomine Trinitatis certum esset: differ-
entiam in rubus Orientalem ab Occidentali Ecclia,
tam illa per manum impositionem dumtaxat eiusmo-
di in Europa Eccliam penitentes conuenerit, Orient-
ales vero eodem per chrismatis suscipiant vnitionem.
Porro his de quibus agitur, Nestorianis cum fidei Ca-
tholicae professione esse recipiendis, cum iubeat, eos
haecque perficere edocendos incarnationis mysterium
paeccat triple eadem epistola catechism perfectam ap-
port, qua populi instruantur. Ita Gregorius lecto de-
candens, & doloribus (vt vidisti) vexatus assidue, at-
que in barbarorum gladios in Italiam ac Siciliam eua-
gionis, quibus in primis precibus occurrentium puta-
re. Et quidem quod Sclauini (vt corpetant) non influxe-
runt in Occidentales oras, Italiam atque Siciliam, non
autem iam, sed praecesserant. Audi, rogo, quid
hoc anno ipse de his scribat ad Siciliam Episcopos omnes
causalium epistola:

Quos adfuerit & gemit, quos anno haec continuatione
de huiusmodi signum, maior nos metus exoriat, quod mini-
mum infestis omni animi ad Sicilia invasionem cognoscimus festi-
tate. Sed nos hoc illi subueniunt prosperitatem multitudine no-
strorum paeccat peccatorum, toto nos corde ad Redemptorem no-
strum uocamus conuertamur: & quibus resistere virtutes non possu-
mus, laetitia conuincamur. Nam quid populi cauendum, quidve sit
reuerentiam seruandam, ex istius pronuncia debetis desolatione
coligere. Itaque horrore, frater charissime, ut omni hebdomada
quarta & sexta feria litaniam inexcessabiliter indicatis, & con-
tra barbarica crudelitate incursus superne protectionis auxilium
imploretis. Sed et ad aures Dei viam precibus satiatis, vigilan-
tiam seruandam est, ut voces actibus adiuuentur. Nam in manu sua ora-
tione, vix per oia est actus. Quia quibus quantum immane certum immu-
niter peccatum, tanto sumi omnes in statu debitis & gemitu occu-
rari, sicut vixit & factis peruersitate sacrosalati quamprimum
aduerentiam compescit. Disceant iniusta contemnerent, & qua
dum placata sunt amare: ut illis populus habere ad impetrandam
illorum misericordiae gratiam adiutores. Ne si neglexerit, actus
eorum prope arationem imparet, & saucitis inimici gladius
ignis asse respicit, quos mouentis verba non corrigant. Deus
autem vult ut & pax est, & sicut perueniantibus in pra-
uitate destrictis est, ut conuictis misericors. Ad ipsum ergo tota

mente contriti cordis inuolutione curramus, ab ipso eruptionis no-
stra solatia postulemus. Quoniam benignus & mitis est, si non a
malis nostris emendator sua viderit mandata diligere, & hic nos
potius est ab hisse defendere, & in futuro aeterna nobis gaudia
preparare. haec tamen litaniam indictio ob imminuit
ibi pericula. Profuisse quidem remedia ista, declarauit
euentus, cum certum sit, nullam hostium passam esse in-
curtionem Siciliam, & inaccessam Sclauinis remanuisse
Italiam. Ista quidem Gregorius tunc potentior, cum gra-
uius infirmatur.

At agrotans ipse Gregorius, agrotantium quam exa-
ctissimam curam gessit: testantur id ipsius litterae ad
Marinianum Rauennatem Episcopum, quem antea su-
um monachum, postea factum Episcopum licet saepe
redarguerit auaritie & negligentiae, blanditur illi tamen,
cum scitit egrotum esse, Romamque ad se vocat; vt cu-
rati melius possit, eumque laudibus ornat, ac si sanctissi-
mus esset. Quibus discamus, quantum sit agrotis com-
pitendam atque praestandam. Sed accipe epistolam in-
spiciam, quam admireris:

Venientes quidam Rauennates homines grauisimo morore
me percellerunt, quia fraternitatem tuam de vomitu sangui-
nis retulerunt egrotare. Ex qua re sollicitus & singulariter hoc
quos hic dictos lectione nominis Medico, secum inquiri, &
quid singuli senserint, quidve dixerint, sanctitati vestrae scri-
ptum transmissimus: qui tamen quietem & silentium pra omni-
bus distant: quam si tua fraternitas in sua Ecclia possit habe-
re, valde sum doctus. Et ideo videri mihi, vt ordinata illic Ec-
clesia, & qui Missarum solemniam explete valeant, vel qui Epi-
scopi curam gerere, hospitalitatemque & susceptiones possint exhibe-
re, quare monasterium custodiendum praesse norim, tua fra-
ternitas ad me ante astinum tempus debeat venire, vt agritudi-
nis tuae specialiter, in quantum valeo, curam geram, quietem
tuam custodiam: quia huic agritudini astinum tempus Me-
dici vehementer dicunt periculosum, & valde periculosum, ne si cu-
ras aliquas cum aduersitate temporis habueris, amplius ex eadem
molestia periculeris.

Ego enim ipse valde sum debilis: & omnino valde est vtile,
vt cum Dei gratia sanus ad tuam redeas Eccliam: aut certo si
vocandus es, inter tuorum manus voceris: & ego, qui me proxi-
mum mori videri, si me omnipotens ante te vocare Deus volue-
rit, inter tuas manus transire debeam. Si autem qualitas tem-
poris ad veniendum praepollerit, aliquo paruo remedio * dato,
apud Agonem agi potest, vt ipse vobiscum hominem suum vs-
que Romam transmittat. Si autem eadem agritudine grauari
te sentis, & venire disponis, cum paucis tibi veniendum est: quia
mecum in Episcopio manens, quotidiana obsequia de hac Ecclia
habebis. Propterea nec horrore, nec aduenio, sed districte pra-
cipio, vt ieiunare minime praesumas: quia dicunt medici huic
molestia valde esse contrarium: nisi forte si grandis solemnitas
exigit, quinque in anno vicibus concedo. Sed & a vigiliis quoque
temperandum est, & precis, quae super carum in Rauennate ci-
uitate deus solent, vel expositiones Euangely, quae circa Pascha-
lem solemnitate a sacerdotibus fiunt: per alium dicantur: &
tua dilectio contra virtutem laborum sibi minime imponat. Haec
autem dixi, vt sit melius senseris, & venire distuleris, scias, quid
debas ex meo mandato custodire. haec ad Marinianum Grego-
rius.

Quid autem de Mariniano sit actum, si cupis scire: ex
eiusdem Gregorii litteris post biennium datis, nempe
Indictione sexta, aliquando eam te melius habuisse cog-
nosces, atque Rauennae mansisse: ad quem tunc ista
Gregorius dicit:

Multa nos, frater charissime, cogit infirmitas, ex quibus, si
sani essemus, iure reprehensibiles videremur. Sed quia aliter sub-
sistere in hoc fragili corpore possit non valeamus, nisi eius languo-
ribus seruiamus: erubescere, quod imponit necessitas, non debe-
mus. Et ideo quoniam eruptionem sanguinis patientibus ieiunium
Medici omnino dicunt esse contrarium, his fraternitatem tuam
hortamur assiduis, vt reducere ad animam ea, quae est solita de
agritudine sustinere, ieiunandi sibi laborem minime imponat. Si
autem, Deo miserante, adeo melioratum se esse ac virtutem sa-
am sufficere posse cognoscit, simul autem hu in hebdomada ieiunare
permittimus. Sed illud te pra omnibus studere conuenit, vt exa-

Greg. li. 9. ep. 18. in 4.

Epist. 10.

d Greg. li. 9. ep. 34. in 6. edit. Rom. XXVII

INCIPIT IMPER. TVM QVA. 22.

II speratio

Annal. Eccl. Tom. 8.

peratim sentire nullo modo debent, ne exirudo, qua modo lecto est, & quasi suspensa creditur, per exacerbationem postmodum grauior sentiat. hec Gregorius ex quibus intelligas, quantacitas confueverit esse ieiunia, cui neque adeo sano disrarum in hebdomada ieiunare, pro magna relaxatione concedit.

Qui res Rauennates sunt prosequuti, Matinianum tradunt a peruenisse vique ad annum Redemptoris sexcentisimum sextum, si que superuixisse Gregorio; atque ad eius tumultum eiusmodi inscriptum fuisse epitaphium:

Ex Agnel in cui. 601. & Rabl. 4.

XXVII.

b Greg. li. 1. ep. 33. ind. 9. de VANAN VII. PATRICIA ANIMA SOLICITVS GREG. c Greg. li. 9. ep. 30. ind. 9.

d Greg. li. 11. ep. 24. ind. 6. e Greg. li. 9. ep. 30. ind. 9.

f Greg. li. 9. ep. 33. ind. 4.

XXIX. ROMA. NEM CON. GILTYM.

g Greg. li. 9. ep. 39. ind. 4.

Sanctifici semper moniti memorande sacerdos Hoc postquam tumultu Martiani iacet. Corpore desinitus, tamen est tua fama superstiti: Artus ubi teritur, lux tua facta reor. Munitus hi veniens Roma, ante hunc ab urbe, Integritate precibus sancte Romanorum. Cuncta salutariter disponens tempora sacri, Te post in populo, Christo regente, doluit. Quod tamen in templo meruisse ianere busta, Et placuisse distantia sepulchri probant. Præme vices cuius gestissimæ sacerdos, Ipsius iniquitate sitit causa quies.

Quem igitur pro sanitate corporis alterius adeo sollicitum vidisti, pro salute anime quantum fuerit Gregorius anxius, videre est in eo, quod hoc eodem anno contigit de viro illo clarissimo Venantio Patricio, sed ex monacho, quem ad meliorem fugam, & ad pulchram vitam reuerendam anno primo sui Pontificatus Iulianus frustra fuerat cohortatus: hunc enim cum audisset ab eius fratribus clarissimis feminis Antonia atque Barbara ad mortem egrotare, valde de ipsius anime salute sollicitus ad Ioannem Episcopum Syracusanum de eo ita scribit: *Vestragitur sollicitus primam quam decet curam negligere non debet, ut de anima eius cogitare debeat, exhortando, rogando. Dis terribile iudicium proponendo, insubabilem eius misericordiam promittendo, ut ad habitum suum redire vel in extremam debeat: ne et tante culpe reatu in aeterno iudicio obstat. vult eundem Episcopum gerere curam filiarum eius, atque bonorum, que fidei nomine potuissent petulant. Erant ipse nepotes Rusticiana Patriciae de gentis Constantino, obi, de qua saepe superius, ut apparet ex litteris ad eam postea datis. Ad has vero consolatorias sanctus Gregorius litteras dedit de egiutine patris, que extraxit.*

De fundo autem ipsarum parentis Venantio, has Romanam redire habuisse in animo, ad quod explendum sanctus Gregorius eas hortatus est, ex eius litteris ad finem iudicium huius datis apparet, in quibus & ita legitur: *Quod autem ad beati Petri Apostolorum principis limina festinare vos dicitis, opto nimis, & solum animi desiderio expedit, ut digni meritis nullas vos in eius Ecclesia videam: quantum & vos de miseratione aliquantulum, & ego de vestri presentia non parvam letitiam acquiram. Viri autem reuerendissimi fratri vos Episcopo Iuano & Romano Disensori causas vestras studii commutare, ut que concernit, Deo audire, debeant perficere. Xenium autem vestrum, dicitur rancens, quod de labore vestro esse mandatum, libenter accipi. Sed tamen cognoscite, quia non tibi mandatum creditis: nam vos de labore atque laudem queritis, que fors est alicui, ad solum manuum nunquam ministerio. Nec tamen me via ista contristat: quia opto, ut sanctam Scripturam legere amice: ut quantum vos omnipotens Deus vobis conuenerit, sciat, qualiter vivere, & domum vestram qualiter disponere debeatis. hec ipse ad eas virgines sibi affinitate conlunctas.*

Quod autem ad publica negotia spectat: hoc eodem anno Gregorius Romæ Concilium habuit, in quo inter alia damnatus est Andreas Græcus homo sub monachatu habitu degens apud basilicam sancti Pauli, detectus impostor atque falsarius, de quo scribit pariter ipse Gregorius ad Eusebium Thessalonice Episcopum, verbis istis: *Lator præsentium Theodoros Ecclesie vestre lator ad sanctorem Apostolorum limina veniens, dum unicus homo quippe novus haberet incognitos, andrea monacha, qui ad sanctum Paulum*

inclusus fuerat, res & chartas, quæ ad eum, ut reuera animo nato, innocenter deposita, credens quidem, quod non ipsius, fuerit & nos ante habuerat, cum habitu conuoluit. Sed tanta ille prauitatis inuenit eum, ut si eius stultitia sub inclusione sua specie paulo adhuc amplius lucisset, multorum annuum malitia sua falsitate deciperet, & quacumque paruis non leua scandala renouaret.

Nam inter alia, que idem Andreas pessime cogitant & fecit, eam quoque, quam ad nos misisset, dum apud ipsum à profecto latere esset deposita, ita falsam epistolam, ut quicunque eam legeret, vos ne Catholica, nec recta sapere euidenter argueret. Ex qua re contigit, ut dum veritatem studiosè quæreremus, cum, quæ latebat iniquitas, vulgaretur, & tanta in eo reperita fuit, quantæ nec de seclerato quocumque latere credentur. Et quæ inter diuersa mala aliquos etiam sermones scripsit, atque eos ex proprio nomine titulauit, & inspicere sumis, ne eos aliquid ex improbitate fratris vestri sollicitudine gerat, & si quid tali repererit, vos & ex cunctis & omnino faciat abolere: ut quod inuenit litterarum & Scripturae Latinae uelut, nostræ (sicut dicitur) nomine prænotati, quorundam annos non postea inuenire. Nam nos nec Græcam notitiam, nec aliquod opus alienigenæ Græcæ cōstruximus. Alia vero mala ipsius, vel quid de te à nobis in Concilio statutum sit, anteloci sportore, quem fraternitatis vestre in membris commendatum, quia profecto iudicium est, reuocatis commendatum, hæc de impostore cognito, & in Concilio damnato Gregorius. Quas vero nefandas homines de suis secleratis pœnas dedit, cum non solum nobis in certum certum tamen reddi possumus, nihil in ipsius effugisse eas, quibus afflicti hoc anno Gregorius mandauit Hilariu diaconum, quod calumnias fuerat Ioannem diaconum, de quo ad Anthemium ista scribit:

Quia ergo tanta nequitia malum sine digno non debet vitæ transire, super scriptum fratrem nostrum Paschasium uicini admoneri, ut eundem Hilariu pro sublatum, qui in indignis iungitur, prius officio, atque uerbis publicæ castigatione faciat in exilium deportari, ut uicini parua mulierum post se correptione. Si hanc in calumniatorum subdiaconum hoc anno feruentem exhibuit, quam oportuit exterrimentalem fallaciam, calumniam, & impostorem. Reperitur hoc quoque anno Gregorius dedisse litteras & dequirendis atque seuerè puniendis incantatoribus & scortis.

Sicut vero aduersus impios atque secleros homines sanctissimi in uisus exaruit, ita e contra eos, quos inuenit suum nomine religiose explorare, fuit, & suis penè uicibus clausit. Videas hæc ex ipsius litteris ad Romam Abbatem corobit Leuinentis antiquarum secundarum in eorum conspicui. Ille namque relaxatam à perdet se monasterium obseruantiam sibi disciplina restituit. Quem ipse Gregorius, de peccauerant bono sollicitus, ut peccaueret admonens, salutaris monasterii imperit.

Quod igitur ad dictum Concilium natus pertinet, ibidem Probo Abbati data est à sancto Gregorio testandi facultas de his bonis, que ante factum monasterium habebat. Erant de his Acta publica Iste & Conf. conlig. nata, antioque imprimis aduenit Domini, his uerbis: *Imperantibus Damiano Maurino & Theodoro anno Intarnatiu Dominice secentisimoprimo eodemque datus Indecis Consul, sub die tertio Nonarum Olostrum, presertim beatissimo & Apostolico Papa Gregorio, &c. tu reliqua Acta consular. Tanti namque momenti agimabatur facultatem testandi dare monacho, etiam de bonis ante in possessionem monasterii acquisitis, uid Gregorius facere non auctur, nisi in Synodum conuocatis S. Rom. Ecclesie presbiteris & diaconis, Cardinalibus, & Episcopis, quin uide tunc erant. Hactenus de rebus gestis S. Gregorius tenentibus, cum pretermitteret alia plura, que idem Gregorius hoc anno de priuatis negotiis ad diuersos scripsit de faldidum lector tentat, quem ista cupientem ad ipsam epistolam codicem amandamus.*

Hoc anno, qui numeratur in quinto Regum Francorum Theodoberti atque Theodoric fatum concilio tum est civile bellum inter eos atque Clotharium filium

Regis Clu... que facta... doberat... pugna... fuerit, sed q... legibus: loqu... effecit, ut se... dem dum... moueretur... po vindicta

IE

GREGO AN

SECVITV

Dum quiri... pacis inite... trique certa... res (v. sanctu... n ricti ad Art... ma) Duce S... dem Pauli alle... sequenti à bel... Chianus su... noscipium An... conlentit, que... Alexandrinum... meo et etio... sissimè, palag... que et dixit... Roma Roman... mactem Sabi... Deu est uisus... Hecobus, pto... lodorum in epi... faldid, ad goro... dicitur: inflex... herbarum aliu... zodi rem gestat... dem Paulo dia... sequenti anno... fuisse, et mo... me in Cantuar... sine hincibus cap... ead possit, tam... fundere, sibi u... uisus, ita at: Car... quous me aduor... d'non protest... dicitur maritv... dicitur corpus... ample dema esse... tra inflexi tont, pre... uolens uocant... regibus: Epato... uolam p'p'ia? On... licam consp'ctura... uolam hincibus mir... dicitur consp'ctus, cum roran, qui se... si. Tam que in h... moram consp'ctus... rous qui de eius Ch... obrem quo v'as... peccatis inimito... dem anno mortis... Qui igitur mo... Annal.

Regis Chilperici, heredem vero Gancherammij magna...

IESU CHRISTI ANNVS 602.

GREGORII PAP. MAURITII IMP. ANNVS 13. ANNVS 17.

SECVTA Christi annus secundus post sexcentefimum...

Quis regit mortuus fuit S. Gregorius ex eiusmodi...

Longobardis clade suscepta, letatus nonnulli est schismaticorum...

Quotiens cordis oculis nube erroris obduti, superna illustratione...

Vnde iurans, dico per Deum omnipotentem, & hac sancta...

Quod autem in professione hac Catholice unitatis nulla pentus mentio...

Fateor me, sicut sancti Evangelij quatuor libros, sic quatuor...

SCHISMATICI ET HERETICI AD ECCLESIAM REDEVINERUNT.

III. PROFESSIO QUAE CATHOLICA...

Quod autem in professione hac Catholice unitatis nulla pentus mentio...

Fateor me, sicut sancti Evangelij quatuor libros, sic quatuor...

Fateor me, sicut sancti Evangelij quatuor libros, sic quatuor...